

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO POPULAR

Any XIII. Núm. 646

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

13 gener 1934

Redacció: Carrer del Pi, 12, primer
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

El socialisme espanyol

Qualsevol que segueixi el moviment social del món notará de seguida que el socialisme es troba en una crisi espantosa. Fracassats arreu com a element de govern (ja que els desastres provocats per les seves intervencions han estat sense precedents) i llançat de les seves posicions de lluita de classes mitjançant un esforç que tendeix a superar aquesta mateixa lluita, els leaders socialistes han comprès que no els quedava altra remei que cooperar a l'obra de reconstitució de les respectives economies nacionals, i en aquest sentit treballen. Mai com ara no resulta tan adient la frase sabuda de "rinovarsi o morire", perquè mai com ara el socialisme no es dona compte que o s'adapta a l'esforç que tots els Estats realitzen per a la reconstitució de la seva economia o ha de desaparèixer com agrupament polític, com ha hagut de fer-ho a Itàlia, a Alemanya, etc.

Però això que és evident per als altres països sembla que constitueix una excepció entre molts elements del socialisme espanyol. Aquí els socialistes tingueren una ocasió magnífica amb el canvi de règim, que no han sabut aprofitar per manca de talent. Però un cop liquidada aquella, no tenen tampoc la cultura suficient per a veure clara la seva posició de catàstrofe i de caiguda (salvant el que puguin, com ho fan arreu del món) i es dediquen a exaltar el mite de la violència i a usar aquella truculència de llenguatge que, si sempre fa angúnia als esperits selectes, ara inclús porta la rialla als llavis dels menys enterats dels problemes del món. És pròpia dels vençuts l'amenaça continuada i estúpida, la truculència de llenguatge, els desfermaments de tota mena de verbalismes sensacionals. És pròpia dels vençuts que no saben

perdre i dels que no hi veuen més enllà del seu minúscul partidet.

I si el socialisme espanyol fos un xic menys analfabet s'adonaria que no és pas la derrota electoral d'Espanya la més tràgica per a ells, sinó la derrota que en tot el món experimenta el socialisme, salvant una que altra excepció. Un partit culte i prudent escolliria el camí de callar, de resignar-se i de no produir-se en forma truculenta, perquè és l'únic camí per a servir per més temps les posicions encara detentades. Tenim la seguretat que és aquesta la visió que tenen de l'actual moment homes com els Besteiro, de los Ríos, etc. Però, ¿i el Sr. Largo Caballero o el Sr. Cordero? ¿D'on han de treure ells la serenitat que deriva de la cultura o que es desprèn del coneixement del món? Ells saben que només poden pontificar en capelles d'ignorants i d'analfabets; i en aquest sentit exploten aquesta trista situació de molts dels seus i es produeixen en el terreny de tota violència verbalista, filla d'aquella continuada amenaça que el socialisme ibèric deriva ja dels temps de Pau Iglesias.

¿Ens ha de doldre aquesta posició? No, certament. La que ens hauria de doldre seria una posició lògica, raonable, que podria contribuir a conservar la seva influència en la política per molt temps. Però de violències de paraula, de verbalismes coaccionadors, que en vinguin per a nosaltres. L'únic que ens dol és que d'aquestes violències verbals n'han d'ésser víctimes els pobres ignorants que fan cas de les prediques i escarafalls dels quals sembla tenir el monopoli el Sr. Largo Caballero, tot i ésser ex-governant de la República.

Fantasia nadalenca

El pastor Hanamael

PER JORDI ARNAU

I

Costa de dir si ho era o no; però l'anomenada d'ésser del puny estret la tenia per tot arreu el pastor Hanamael. Ric no es pot dir que ho fos. Tot el seu bé era una caseta prop de Nesib amb cent passes en quadro de terra i un ramat de cent cinquanta ovelles de cria que amb els moltons i els anyells prou arribarien a fer uns quatre cents caps, que portava a pasturar per les muntanyes de la Judea i per les planes de Sefhela segons els temps. La llana i el bestiar que no havia de servir per la cria ho baratava per coses de menjar i vestir i encara li quedaven sobrers uns quants sicles de plata per desarllos a l'amagatall que ningú, ni la seva dona, no sabia on era. Qui sap si més que avarícia el que tenia era afició a comptar i és clar que per poder comptar es necessiten coses comptables.

Qui hagués dit que era un home sense entranyes no l'hauria encertada. Donava algun tros de pa negre del mateix que ell menjava a un pobre que trobés, o un grapat de llana a una vídua miserable perquè pogués filar, o un jaç de palla als pelegrins que per la pasqua anaven a Jerusalem; i el donar alguna cosa l'aprofitava per comptar i recomptar les coses d'aquella mena que li quedaven, no fos cas que la brossa li quedés buida, el magatzem escurat o el rebost desproveït. Fora d'això era un home honrat, observador de la llei de Moisès i practicant de les doctrines que li havien ensenyat a la sinagoga.

I mireu quina sort! Un dia s'escaigué que va passar la nit amb el ramat a les muntanyes de Phagor que a l'hivern tenien sempre herba tendra. I mitja dotzena de pastors que hi havia per aquells indrets resolgueren ajuntar els ramats a la nit per millor vigilar-los i ensems fer-se companyia ells mateixos per passar millor l'estona. Fora d'Hanamael, cap d'ells no tenia ramat propi, sinó que menaven el ramat de l'amo i anaven a mitges en els anyells i en els moltons. Potser perquè eren més pobres, eren més agermanats; feien les sopes en la mateixa olla i cadascun oferia del seu i acceptava del dels altres sense compliments. Hanamael no. Amb el seu rabadà, posat a trenta passen dels altres, menjava del que era seu. Per no haver de convidar? Ca; era perquè no vegessin els altres que el seu pa era més negre i el seu formatge més florit i els seus fesols més corcats. Ell estava acostumat així per anar reforçant cada vegada més el seu bossot. Era la seva dèria i mai no se'n distreia.

Ho torno a dir: mireu quina sort! Fou precisament llavors que la cortina del cel amb tota l'estelada es va obrir i tota una processó d'angelets voladors sortiren per l'esvoranc tots voltats d'una boira de claror enlluernadora, i cantant, cantant: "Glòria a Déu en les altures i pau als homes de bona voluntat". El que anava al davant, com si fos capità de tota la tropa, arribà a posar els peus a terra entremig dels pastors estemordits d'allò que veien i que no sabien a què venia. I llavors van callar tots els

que cantaven que formaven com una llarguíssima cua de la terra fins al cel i el que estava de peus a terra prop dels pastors els va dir: "No tingueu pas cap mena de por, vinc a portar-vos un bon missatge que us farà saltar de goig a vosaltres i a tot el poble. És que avui us ha nascut el Salvador, el Crist Senyor, a la ciutat de David. I el coneixereu per aquest senyal: trobareu el nen vestit amb bolquers i posat en una menjadora." I tot seguit tota la tropa d'àngels es va posar a cantar altra vegada, se'n tornaren al cel d'on havien vingut i darrera d'ells es va tornar a tancar la cortina del cel amb tota la seva estelada i tot va quedar fosc sense cap altra claror fora de la celstia. La lluna encara no havia sortit.

— Hanamael, Hanamael; heu sentit?

— Prou, i què penseu fer?

— No cal preguntar-ho; ja hi estem anant.

— Prou he vist que el missatge no anava per mi; però, posat que s'ha deixat sentir i que és cosa grossa, també vinc.

Com que un o altre s'havia de quedar a guardar els ramats varen fer dues colles. La primera més nombrosa aniria a Betlem tot seguit i quan estaria de tornada hi aniria l'altra.

Hanamael va ser de la primera colla. Cada pastor portava el seu anyell per obsequi i cada rabadà el seu formatge. També Hanamael portava a collibé el seu anyellet, que era un que s'havia trencat la cameta aquell dia. Era de bona mida i gras i per matar tant se valia que tingués bones les cames com que les tingués trencades. I si convingués també caminaria la bestiola, perquè portava a la cama trencada quatre canyetes ben lligades i empegotades de pega. I fins es curaria i tot passats uns quants dies. Pobre Hanamael! Era una manera de fer que la portava a la massa de les sangs. Què hi voleu fer!

Tot va anar com una seda. Trobaren l'infant amb Josep i Maria, ploraren de goig, besaren els peuetes al menut, les mans a Maria, i abraçaren a Josep com si fos un antic conegut, i els presents de tots, i també el d'Hanamael, foren rebuts amb senyals d'agraïment, i amb el cor saltant d'emoció se'n tornaren muntanyes amunt. La lluna en quart minvant els va fer de fanal a l'anada i a la tornada. I anaven fent calendaris.

— Ara el nen creixerà.

— I nosaltres no el perdrem de vista...

— I sempre li serem amics.

— I quan serà gran, com era David quan es va esbatussar amb Goliat, cridarà tot el poble.

— I tots hi anirem, ei! si som vius, amb els garrots i les fones i les armes que ens donin i puguem haver.

— Les prendrem de les legions romanes.

— I Israel serà lliure i gran i dominarà la terra.

— I els romans se'n tornaran com guilles als seus cataus d'Occident.

— I els idumeus fugiran com llebres cap a l'Orient.

— I Herodes al seu davant.

I el més vell de tots que havia callat fins llavors, va fer:

— Calleu, calleu; ¿què sabem nosaltres d'aquestes coses? ¿I si en comptes de guerra, ens demana penitència? Diguem tots que serem al seu costat pel que vulgui manar-nos i prou.

— Ben dit, avi, ben dit — respongueren tots plegats.

Un entre tots hi hagué que no va dir una sola paraula. Fou Hanamael. Amb més claror s'hauria pogut veure com els seus ulls filaven llàgrimes que arribaven fins a terra. Sinó perquè anava un xic endar-

rerit i tots parlaven qui-sap-lo esvalotats se li hauria pogut sentir algun que altre gemec. Era emoció? Era remordiment? Arribada la claror de la matinaes va trobar que les cames li tremolaven i que el cervell li bullia. No li quedava altre remei que acostarse cap a casa seva. Temia una marfuga i no era cosa que l'agafés en aquelles muntanyes. Caminaria com pogués fins a Phagor i allí trobaria qui li deixés una somera per anar a Nesib. No es veia amb cor d'anar-hi tot caminant.

(Seguirà)

L'Exposició anti-social

(Segona part de "La sal que no sala") (1)

PER R. RUCABADO

A la mateixa plana on *La Publicitat* insertava una fotografia de les autoritats de Barcelona en l'acte inaugural de l'Exposició del Nu, sortia gairebé al costat mateix del gravat una nota enèrgica intitulada *La immoralitat al Paral·lel*, en la qual hom increpava el governador general per la tolerància dels espectacles degradats que es donen en els teatres i cabarets d'aquell característic lloc. És desgraciadament massa sabut que els escàndols freqüents dels escenaris d'aquella zona són a base d'exhibicions impúdiques de desgraciades sense vestit de cap mena, exhibició i explotació alhora, que són consentides o perseguides segons la vàlvula de l'oportunisme governatiu. Però un hom demana ¿amb quina força moral, amb quina serietat podran les autoritats prohibir les exhibicions de nuditats al Paral·lel si elles mateixes, a més d'haver patronitzat oficialment l'Exposició del Nu, l'han inaugurat amb llur assistència solemne? Dic solemne perquè fins hi havia guàrdies urbans de gran gala, amb sabre i plomall. Aquí teniu la gran fallida d'uns crítics de dreta que han sortit fiadors de l'Exposició del Nu. Han comès l'omissió imperdonable de no situar l'Exposició del Nu en el seu ambient actual, social i ciutadà. No han vist ni volgut veure que era una manifestació més, la més greu i la més nefasta per ésser la més oficial i encimbellada, de l'atmosfera d'immoralitat i de corrupció dins de la qual tot està submergit com en una boira. L'actitud dels dos escriptors inhibint-se del judici moral i social i cenyint-se al mer judici tècnic, com si en lloc de crítics de diaris de doctrina ben determinada, i, per tant, *delegats de dita doctrina en les manifestacions d'art* (que jo entenc que és aquesta la missió dels crítics d'art dels diaris catòlics i de dreta) fossin professors de dibuix o de pintura en visita escolar.

Cal que hom contempli en quin camp, a quina esfera, en quin medi i a quina època l'Exposició del Nu ha sorgit. Fer l'Exposició del Nu a Barcelona és afegir llenya al foc, donar cintes al marxant, parlar de la soga a casa del penjat. És agreujar l'especial malaltia moral que està patint Barcelona. Massa ben simbolitzada en una dona nua a dalt de cavall, està la ciutat nostra, en aquella estàtua de la

Plaça de Catalunya, romanalla d'una altra època, en la qual possiblement tornarem a caure, record de la Dictadura i d'un alcalde "que no rebia lliçons de moral de ningú". Provant això que el mal ens ve de dins, que és un cranc del cos social i esclata sota totes les situacions polítiques. Aquella gent, *apuntalada pels mateixos artistes i entitats d'ara*, deixaren simbolitzada Barcelona no en una matrona, no en una regina, revestida com Roma o com Lutetia, d'aquella majestat tan escaient al cap i casal de Catalunya, digna d'històriques lloances reials i literàries, sinó en una model d'artista, *ecuyère* de circ o *girl* de *revue*. Aquella estàtua significativa ens parla de la Barcelona tal com les esquerres i certes dretes l'estimen. Ciutat frívola i de plaer, atracció de *forasteres*, centre mundial de corrupció elegant, la sobirania de la qual valdria tant per la civilització com la independència de Mònaco. Aquella estàtua ens parla de l'organització del joc en anys de monarquia, de la subvenció dels hospitals i asils benèfics amb els cabals de la ruleta; ens parla de les *revues* del Principal Palace, on per primera vegada i també amb la presència simpatitzant i encoratjadora de l'autoritat governativa, es va començar a veure, voltada de prestigis artístics damunt les taules dels escenaris, l'exposició del nu vivent.

Cal, però, consignar, per tal d'ésser la veritat degudament reverenciada, que mai el Nu com a tal nu no havia rebut com ara, en aquest episodi concret i culminant de l'Exposició, un homenatge tan formal, tan públic i tan oficialment solemne. Aquesta és la veritat, que per abstreure's de l'espai i del temps, per ceguesa i sordera social tant com històrica els crítics en qüestió, amics tal volta de la veritat nua, de tan nua no han volgut mirar ni escoltar. Fem, doncs, un repàs a l'expansió del Nu a Barcelona per a guia i criteri dels crítics d'art, tota vegada que es demostra que exerceixen llur missió tapats d'ulls i no obrint les parpelles més que en front de l'objecte criticat, talment com màquines fotogràfiques sensibles només que a la llum física, indiferents a les llums morals.

El nu al quiosc. — El dia de la fira del llibre a Barcelona la gent va quedar astorada per la quantitat fabulosa, increïble, de literatura i d'imatgeria

(1) Veure l'article de la setmana anterior.

pornogràfica que, eixint com vòmit enfora dels quioscos, va infestar les vies públiques com clavegueres desbordants en dia d'aiguat. Aquell dia era de festa, extraordinari, i la riuada eixí molt enfora dels ordinaris imbornals. Però basta passar a dos metres de quioscos i llocs de venda de diaris, i més si hom ha d'acostar-s'hi per alguna forçosa adquisició, per a trobar-se en presència d'exposicions permanents del Nu a l'abast de tots els gustos i fortunes, des del més rebregat fins al més refinat. Des de la reproducció innecessària, inoportuna, de l'obra mestra d'un museu, que en sortir del clos d'una pinaco o gliptoteca o en sortir de la biblioteca professional o de l'escola tècnico-artística perd la seva dignitat i es fa vulgar anècdota (l'anècdota, de què els crítics d'art tant malparlen, però que tant estimen quan l'anècdota és el nu) fins a la més revoltant fotografia nudista o al més innoble document "d'educació sexual". Allà hi surt tota la terregada, tota la calderada de publicacions "artístiques", pseudo artístiques, pornogràfiques, sicalíptiques, fisiològiques, naturistes, d'educació sexual (!), "sexual revolucionàries"... Totes elles en absolut a base del document nu. Nu literari, nu artístic, o nu científic, cap dels pretextos no manca a l'arancel proteccionista de la corrupció. El Nu triomfa als quioscos de tot arreu, però enlloc d'Europa tant com als nostres. Altres països poden produir, però la primàcia en exhibir, en exposar, és ben bé nostra. Els alemanys tenen un mot "*schund-literatur*" per aquest degradat paperam. El mot expressa el menyspreu del ciutadà i atreu la persecució de la policia. Atreu, ara, sobretot, la santa escombria hitleriana, santa en aquesta tasca de neteja. França, la mestressa de les temptacions i de la indústria, de fama parisenca, de daurar i fer elegants tots els vicis, no dona dret d'exhibició a totes les seves produccions. (Ja vam recordar un dia que les revistes nudistes no són tolerades a l'exhibició, a França.) I Henry Béraud, periodista parisenc, s'esgarrija de l'onada de publicacions pornogràfiques d'Espanya, després d'un viatge per Madrid i altres capitals espanyoles, i el testimoni a *fortiori* és aplicable a la ciutat on l'ambient exhibicionista i carnal ha florit en la mai enlloc no vista iniciativa de fer del nu una exposició oficial i popular.

Aquestes últimes setmanes l'exhibició nudista i, si volem, nu-artistiquista, dels quioscos, ha pres un increment nou amb un element de propaganda formidable en favor del gènere que l'Exposició organitzada pel Círcol Artístic conrea. El setmanari madrileny *Crónica*, publicació de "Prensa Gráfica", s'ha fet una especialitat i està fent-se un èxit financer amb la novetat de fotografies de nus femenins de gran tamany, que tots els quioscos exhibeixen amb les planes ben obertes. Totes són *artístiques*, i ho són tant, que s'explota la gosadia jamai imaginable ni permisible i trencadora de tota frontera i fins de tota idea remota de pudícia, que consisteix a donar el nom de les artistes que han posat pels escandolosos retrats.

Hi ha més maldat, però, i més infernal designi encara, que en la simple publicació de tan immorals excessos. Aquella revista publica pàgines per a infants, cercant fer circular aquestes abominacions entre els pobres innocents. El darrer número té una portada amb els Tres Reis d'Orient, i l'incaut que el compri es trobarà amb una fotografia de les que hem dit, moltes altres poses d'artistes en sumariíssima in-

dumentària, les brutals fotografies, amb horrid realisme, del linxament d'un negre, i una ampla informació abundantment il·lustrada de l'Exposició del Nu a Barcelona. Il·lustració que decora un article d'entusiasta elogi, del qual es podria fer un curiós paral·lel amb les crítiques dels dos companys que motiven la crítica nostra. Infame, negre, infernal, satànica cosa, la revista i l'elogi, gosa l'autor d'aquest, desafiant l'ira divina, aplaudir especialment l'haver instal·lat l'Exposició del Nu a una estació ferroviària. "*Me parece un acierto inicial muy estimable*", i parla de "*sensación urbana de maquinismo y de trepidación... muchedumbre... vertiginosos trenes eléctricos...*", emocions totes aquestes que, segons l'autor, lliguen molt bé amb les de l'Exposició del Nu. ¡Que això s'hagi gosat escriure l'endemà de la catàstrofe de Lagny!

El nu al teatre. — La *revue* amb les gils de vestit nul o sumariíssim i les danses des de les més refinades (a començar pels balls russos, responsables dels primers davallaments) fins a les procacitats cíniques de certs vodevils, la veritable indústria del nu al teatre cobreix una àrea immensa. El nu és un ressort comercial d'èxit segur. En algunes de les *revues* de gran espectacle, de nom tristament famós, on la indumentària microscòpica ha arribat a les ínfimes reduccions, a més de l'exhibició a dalt de l'escenari, les *girls* o models baixen i desfilen entre els espectadors portant la temptació a tret de butaca. Tot això és vil, obscè, comercial, industrial, repugnant, sense deixar d'ésser, certament, artístic, perquè els decorats i els figurins, els conjunts i els detalls són generalment signats, aquí i a l'estranger, per grans escenògrafs i especialistes que posen tots els trucs de l'art i de la ciència al servei de la carn crua. Fins les grans revistes d'art estrangeres, austeres abans, no menyspreen de dedicar estudis il·lustrats a aquesta nova especialitat escènica (nova fins a cert punt, car mig segle fa que Veuillot havia flagellat les *féeries* del seu temps, que oferien als burgesos liberals del Segon Imperi somnis de musulmà), però ara l'òptica i l'electricitat han donat elements molt més poderosos a aquest art que es conjuga al voltant de la visió vivent del nu en l'escena. La potència desmoralitzadora és formidable. I Barcelona, la del *Principal Palace*, la de les *revues* del Tívoli, figura amb París, Nova York i Monte Carlo entre els grans centres desmoralitzadors que hi ha al món.

El nu al cinema. — Moltíssim més i amb quantitat i eficiència social més incalculable, és a dir, amb estrall més terrible i multiplicat, el nu és l'incident bàsic de la més gran quantitat de pel·lícules americanes, malgrat la moral Hays, malgrat aquell cèlebre *codi moral* dels plutòcrates del cine, mera precaució hipòcrita que deixa passar les més agosarades, les més recargolades i coentes suggestions del nu i de ço que en llengua autèntica d'Hollywood en diuen *sex appeal*. De tota aquesta prostitució cinematogràfica, de tota la producció americana Barcelona n'és el centre repartidor per a tota Espanya i un dels mercats consumidors més importants del món (el mateix William Hays, l'autor del "codi moral", no menyspreà, l'any passat, de visitar-lo). Amb els films americans que a Barcelona surten en tènim prou per a desmoralitzar Barcelona, Catalunya

i Espanya tota. Les suggestions, els trucs, els ressorts estimulants i els reclams afrodisíacs del teatre es troben tots multiplicats, amplificats i elevats als més pujats coeficients, en el cine americà, servits per una tècnica poderosa que escampa i difon la voluptat amb una eficàcia infernal. Un autor de dreta, avui en plena boga, José María Pemán, va publicar l'any passat a *El Debate* (2) un article explicant la influència del cine en la revolta anarquista d'Andalusia, i no per instrument dels films soviètics, sinó per instrument psicològic de l'erotisme emanat de les visions de la pantalla. Per l'exaltació de la gent mig moreasca excitada per les temptacions del paradís de Mahoma, embogida per les suggestions passionals de les *estrelles* cinematogràfiques. El cine és el nou *Yusuf*, al·ludint a l'històric abrandament dels almoràvids per Yusuf Ben Takkfin, capità de fanàtics sanguinaris enfellonits per la promesa de recompenses sensuals, il·lusió materialista de boigs que mataven i es feien matar per assolir les imaginàries *huris* del cel del Profeta. Em sembla que tota Espanya, ai!, i també Catalunya, és una mica Andalusia en aquest, i altres punts. Recordem-nos de la sentència de Bonald, que sembla adquirir en els nostres climes un relleu més grandios i plàstic. Poble voluptuós és poble que tendeix a la crueltat. La voluptat sembrada, fomentada, irradiada pel cine, de la qual són íntegrament responsables com a classe els burgesos, els rics, els plutòcrates, els milionaris explotadors i reis del film, és una de les causes de l'enfelleniment anarquista, d'aquesta febre incurable d'enveja, cobejança, ràbia i dura crueltat que forma el complex psicològic de l'anarquista, i en general de tot revolucionari d'acció. Al fons de cada revolucionari, a dins de cada socialista, comunista o àcrata hi ha un desequilibri moral. Hi ha un cas individual de caiguda moral, i un dia en aquest món o en l'altre hom passarà comptes al responsable de la primera caiguda moral que féu d'un home innocent un desesperat. És ben cert que amb el compliment general del Sisè Manament del Decàleg fracassaria la revolució per manca de militants, i per manca dels estimulants que als revolucionaris ofereix manta i mantíssima gent conservadora. D'una manera creient el cine es va convertint en una exhibició de nuditats, les quals de la pantalla passen als reclams, anuncis, vinyetes de publicitat, fotos, postals, revistes especials, cartells de tota mida i àdhuc quadres ambulants i carrosses decoratives, infestant la ciutat en una copiosa exposició del nu en la seva branca cinematogràfica. Una *revue* filmada ha excedit a tot precedent en l'escàndol de la publicitat, aquests mateixos dies. Mentre a la Plaça de Catalunya s'inaugurava l'Exposició del Nu, a la Plaça d'Urquinaona s'enrogiien els vianants forçats a transitar en front de les impúdiques figures a gran tamany del film "Vampiresas 1933". "Ya están aquí las girls que han de alegrarle las fiestas de Navidad", deia amb grans titulars un rotatiu anunciant aquesta obra que exercia amb la simultània Exposició del Nu un veritable concurs de profanació de la pietat del Nadal.

El *sex appeal* cinematogràfic impera en tota la superfície de la ciutat (locals, parets, quioscos) i davant d'una fantàstica envestida corruptora com la

del cine, davant de l'ofensiva cinematogràfica que té per instrument essencial el nu, ¿no és criminal, no és culpable, erigir oficialment un homenatge popular i tributar honors civils al Nu artístic, al Nu genèric, i plantar l'Exposició del Nu al mig de la població que pel nu s'està degradant i envilint, devinguda vulgar província i suburbi dels grans agents mundials desmoralitzadors que corquen i podreixen la societat humana?

El nu al Paral·lel. — Però el soterrani té molts pisos i clavegueres sota terra, i la corrupció vista pels carrers i places, amb tot i ésser tan escandalosa i enorme no és res, segons diuen — i aquí sí que hom no pot parlar en testimoni, — en comparança amb la degradació de les regions urbanes conegudes per Districte V, on els espectacles més obscens i cínicos han devingut una institució que, com els jocs prohibits, oscilla, avança o retrocedeix segons toleràncies o segons polítiques policials o governatives. Els teatres de "mala mort", els cabarets més plebeus, les cofurnes i cataus equívocs i semiclandestins (però en molts dels quals, es pot entrar lliurement sense pagar entrada) són innobles museus del nu vivent i plàstic en les més cíniques i nauseabundes manifestacions. Hom diu que ço que es veu i es pot veure a Barcelona entre aquestes oscil·lacions que marquen el pren-i-deixa de la tolerància governativa, sobrepassa en vilesa a altres ciutats més afamades, París inclòs. I en una ciutat així, que té un veritable problema policíac i governatiu del nu, perquè aquestes exhibicions obertes o semiclandestines han ja creat interessos i els interessos reblen i fan arrelar el mal i es consoliden; en una ciutat així, víctima d'una atmosfera de degradació i escàndol; en una ciutat desgraciada fins al punt d'haver fet cèlebre, tant o més que el Montmartre de París, el Paral·lel i el "barri xinès", però no pas la Universitat, ni les institucions de cultura, ciutat que sembla aspirar a ésser tan sols els *dessous* de París, un París que sols tingués un Montmartre però no una Sorbona, hom ha gosat, per arrodonir la mala fama i el trist paper que entre tantes ciutats d'Europa a Barcelona distingeix, a organitzar l'Exposició del Nu, que no servirà pas per a refredar ni contenir, sinó per a esperonar, animar i expansionar tots els altres excessos.

El nudisme. — A totes aquestes gales s'afegeix la capitalitat del moviment nudista, centrat a Barcelona, per tota la Península. La ciutat on surt impunement *Pentalfa*, revista i institució naturista, l'obra nefasta de la qual hom se la troba els estius per platges i muntanyes i per tot arreu, car no s'accontenten els adeptes amb els parcs i campaments on la policia en altres països els obliga a recloure's, sinó que prenen per campament tot paisatge i tot indret que els ve bé, sigui allunyat de ciutat, sigui pròxim; la ciutat que coneix en el seu imperi territorial, a més de la pràctica i excessos nudistes, les expansions i excessos dels seminudistes, de les platges i litoral adjacent; una ciutat que compta amb un estol revolucionari com els comunistes que practiquen el nudisme en forma deliberada i agressiva contra la civilització; una ciutat que entre aquests corrents i les modes eliminatòries de la indumentària aquí amb fervor seguides, i que entre els vestits d'estiu, els de bany, els de nit (exhibits per tot

(2) 11 febrer 1933; article *El nuevo Yusuf*.

arreu), els de deport, i els maniquins vivents, etcètera, sembla un concurs tota ella per a la total i radical abolició del vestit; una ciutat que arriba a ésser o semblar una exposició carnal tota ella, ha hagut d'ésser encara teatre de quelcom que subratlla, recolza i rebla el clau de tant desfermat culte a la carn nua: l'Exposició popular i oficial del Nu, sota del patronatge del Municipi i de la Generalitat. Exposició inaugurada com una solemnitat cívica, com si realment fos el nu un atractiu local, una indústria o especialitat ciutadana, com el joc a Monte Carlo, o com si aspiréssim els barcelonins a la trista fama històrica de Pompeia... o de la Pentàpolis. I que certs crítics de drete, posats a judicar l'Exposició del Nu, hagin donat prova d'una miopia tan entossudida com reduir-se a una simple inspecció tècnica, no volent veure ni la valoració moral de les obres, ni la valoració moral de l'Exposició en funcions de símbol, cimalt, monument, arc de triomf i apoteosi de la bacanal on tota la ciutat és submergida!

El nu artístic.— No és cert que hi hagi un abisme entre el nu naturista i el nu artístic. No és cert, sobretot d'uns anys ençà, que l'etnografia i l'animalitat estiguin separades del nu artístic, i si els crítics d'art cent vegades alludits no han vist la influència del nudisme pràctic sobre el nu artístic, influència exercida en sentit d'accentuar el cinisme de certs detalls i de certes poses, és perquè la sensibilitat crítica es va esmussant, tal com deiem, i estem en una de les èpoques històriques en què molts dels qui han d'exercir funcions educadores tenen el seny enfadit; són "la sal que no sala". Aquí l'hem assenyalada fa tres anys aquesta degeneració del nu artístic aquesta tendència cap a la *fotografia nudista*, cínica, en absolut impúdica, sense vels ni ombres de rubor. Les regles i normes usals des del Renaixement fins ara, regles que En Joan Llimona concretava en fórmules que els jurats d'admissió a tot arreu acceptaven, són exilades i esborrades, i depèn sols de la consciència o del temperament de cada artista que una obra de nu en pintura o dibuix sigui relativament tolerable, o sigui fastigosament obscena. La funció dels jurats en qüestió d'honestetat sembla haver-se suspès... com també la dels crítics. No hem vist mai a casa nostra que els crítics d'art de drete fessin cap advertència, cap reserva, cap distinció, donessin cap consell, ni intentessin el menor esforç per a la protesta moral o per a la fraternal educació dels artistes. I tanmateix, després de vistos molts nus artístics però indecents, barroerament indecents, com p. e., algunes de les pintures que es reproduïen, a la revista *Art*, núm 2, un hom àdhuc no actuant de moralista no pot menys d'exclamar: — ¡I que en som de lluny del gest púdic de la Venus del Botticelli als *Uffizzi*, de la serenor clàssica de *La Source* d'Ingres, de l'idealisme de Puvis de Chavannes! Quins abismes, entre nu artístic i nu artístic! Però tot això que hem assenyalat, el nu groller, bestial i cínic, encara és poca cosa, al costat de les abominacions freudianes i psicanalístes, al costat de les "misèries mentals i morals" de les obres d'un Salvador Dalí, que escandalitza ara a tothom, a tothom menys a algun crític incapaç de la deguda reacció per part de la seva consciència moral i humana.

Si els crítics d'art han d'ésser freds, sense sentit

humà i social, arribarem a casos comparables amb la glacial duresa d'aquells individus que foren vistos moments després de la bomba del Padró, examinant impassibles els efectes de l'explosió i mesurant l'abast de la metralla i la torsió dels ferros trossejats, passant per damunt dels bassals de sang, com a *tècnics* preocupats tan sols de l'aspecte *professional* o científic de la química posada al servei del Sindicat.

El nu és un estimulants sexual, i això als crítics d'art de drete o de centre-drete no els és lícit oblidar-ho. Amb el nu no es pot jugar. És material perillós com la dinamita. No es pot difondre ni popularitzar ni generalitzar, sota pena de fer obra anti-social. (Dic anti-social perquè ja sé que dient anti-moral no m'escoltarien.) És hora que tothom es convenci, i especialment els crítics d'art, del fet que **patim un excés de nu**, a tot el món perquè la idolatria de la carn és general, però d'una manera especial a casa nostra, on el nu es generalitza amb l'estulta vanitat provinciana d'uns *parvenus*. En realitat, organitzar una Exposició del Nu és una gesta provinciana que farà riure els parisencs, els berlinesos, els fills de la clàssica Itàlia. És un gest d'una psicologia de *nou ric* comparable amb aquella feta històrica d'un fabricant enriquit durant la guerra que va decorar amb *ampolles de xampany* (rigorosament cert) els salons de casa seva per una festa. Els presidents d'altres Estats seran homes de carn i ossos i tindran d'amagat totes les flaqueses humanes, però no aniran oficialment i amb guàrdies de gran gala a inaugurar una exhibició que porti un títol com el d'Exposició del Nu sense eufemismes. I en lloc del món aquesta anècdota vovillesca no serà incrustada en una estació de ferrocarril, entre les andanes i el despatx de bitllets i les escales de pas dels viatgers.

Trist episodi, per tots conceptes, l'Exposició del Nu de Barcelona! Cadascú apreciarà la gravetat política i social del moment. Cadascú sap que la terrible sotragada sagnant del 8 al 12 de desembre (tot just avui fa un mes) és tal volta el preludi d'una convulsió que podria ésser molt més enorme i decisiva en sentit pessimista i catastròfic. Els elements hi són, els designis també. Posant-se la mà al cor tothom, i de segur també els crítics, tothom confessarà que no és pas amb exhibicions de nu com s'educarà el poble i com s'ensenyarà als obrers la virtut, el treball, el respecte i la disciplina. Que no és amb exposicions del Nu com s'educarà els rics i els patrons en la caritat social, en l'austeritat, en la virtut exemplaríssima de la continència. Que no és amb exposicions del nu com ens farem propícia la voluntat de Déu perquè beneeixi i deslliuri de greus perills la nostra pàtria.

* * *

Havent estat nombroses les lletres de felicitació i encoratjament que he rebut per la campanya contra l'Exposició del Nu, i essent-me impossible respondre a cadascuna en particular, d'aquí estant dono les més expressives mercès a tots, pregant-los que m'excusin per no tenir temps d'escriure a cadascú com jo voldria i ells mereixen.

A tots la meua gratitud sinceríssima.

Els sacerdots i la política

Eugeni Kogon ha publicat en la "Neu Zeitung" de Viena, el dia 16 del passat desembre, un interessant article comentant la decisió de la darrera conferència episcopal austríaca que prohibeix als sacerdots de militar en partits polítics.

La democràcia parlamentària del liberalisme del segle XIX equiparava per principi l'error i la veritat, la moral i la negació de tota moral, la convicció i la mentida, una paritat que era coneguda amb els noms de tolerència i de neutralitat. Aquesta posició va obligar els catòlics a lluitar amb les armes dels enemics, ço és, organitzant partits polítics. Es discutia quin procediment calia seguir per a defensar el patrimoni de la fe i dels bons costums que perillaven. Això va comportar que fins els sacerdots haguessin d'ésser dirigents de partits polítics. Com més intensa va ésser la lluita per a la defensa de les substàncies del Catolicisme en l'estat democràtic laic, màgic i jueu amb la seva cultura destructora articulada amb els dogmes d'igualtat i llibertat, els sacerdots es veïen més obligats a canviar l'església i la trona per la tribuna parlamentària.

Ço que l'Església va aconseguir per mediació dels partits polítics catòlics i pels seus sacerdots líders de la democràcia liberal donat l'estat extens de descomposició va ésser poca cosa. I el tribut que per això devia pagar era important: nuclis importants de població arribaren a convèncer-se que l'Església eterna estava ben poc pel damunt de les disputes i opinions dels homes, que, més aviat, en certes circumstàncies fins era una serventa dels interessos de partit. Aquesta opinió pesà especialment quan l'estat partidista es va corrompre per estar corcat del tot. Els homes que se sentien lligats amb l'esdevenidor veïen amb terror que els sacerdots catòlics, la missió dels quals és atendre totes les ànimes, siguin del partit que siguin, apareixien com a inseparables de determinats partits. No tothom disposava d'una cultura històrica i d'una amplitud de mires suficient per a suportar un determinat fanatisme de partit, que es feia més insuportable en un clergue que en un seglar. Enemics odiosos de l'Església van trobar peu aquí per a una fàcil propaganda que, per desgràcia, no va deixar de tenir eficàcia.

El Papa Pius XI abans que els homes polítics d'Europa reconeixia les senyals del que havia de passar. L'any 1923, quan encara l'evolució del feixisme italià era turbulent i quan la missió universal del feixisme encara no havia estat proclamada, Pius XI proclamava la solució de l'Acció Catòlica.

L'Acció Catòlica no vol dir altra cosa que la renovació del món catòlic decaigut per mitjà de la fe i d'una vida veritablement catòlica. Aquesta orientació extraordinària d'una significació universal per

a la salvació de les ànimes, no la trobem una sola vegada entre molts segles.

La magnitud de la missió d'articular el catolicisme universal reclama la concentració de totes les forces dels sacerdots que tenen confiats els tresors de les gràcies de l'Església. No queda aquí cap espai per a tendències mundanes ni de caràcter parlamentari. La reconstrucció de l'estat cristià ha d'ésser obra dels seglars que han de difondre tota la substància de la comunitat cristiana renovada. Per això el Papa, des d'un començament va reclamar que els sacerdots se separessin de la política i que confiessin aquest camp d'activitats a seglars que no fossin enconçits sinó extraordinàriament intelligents.

La nova estructuració de l'Acció Catòlica s'ha acomplert en molts estats relativament de pressa i en part per la influència de doloroses escomeses externes. Així fou a Itàlia, a Mèxic, a Anglaterra, a França i després a Espanya. A Alemanya, el país de les grans victòries d'un "partit catòlic", s'ha organitzat després del triomf del nacionalisme d'una manera fonamental. El Concordat establert amb el Reich que, entre altres coses, prohibeix que els sacerdots facin política de cap mena, és un testimoni de la gran reforma acomplerta.

A Àustria també té lloc aquesta transformació. És digne de tenir-se en compte que aquí s'estableix aquesta reforma sense cap pressió externa, ni per les directives d'un partit polític enemic. La conferència episcopal celebrada sota la presidència del Cardenal Innitzer, coneixedor perfecte per pròpia experiència de la intervenció dels sacerdots en els partits polítics, el qual està íntimament lligat a les solucions proclamades per Pius XI, ha pres la decisió de lliberar els sacerdots d'una actuació que a més d'ésser decadent és de sistema tèrbol. Tot el poble, tan si és catòlic com no saluda agraït aquesta decisió.

FOMENT DE PIETAT

Missió Providencial de Santa Teresa de Jesús Infant

per

Ferran de Sagarra i de Siscar

Volum de 192 pàgines
2 pessetes

BIOSER FORTIFICA

La cristianització del poble

PER J. CIVERA I SORMANI

Del problema social, la majoria de la gent, únicament en veu la part externa. Quan esclata un conflicte o una vaga de caràcter revolucionari, s'adonen que en el món del treball hi ha plantejats problemes difícils de resoldre. En aquells moments tots els ciutadans tenen solucions per endegar els problemes. Els més simplistes creuen que les qüestions socials desapareixerien si les autoritats es decidissin a dissoldre les organitzacions obreres. Un cop clausurats els Sindicats, planaria damunt el nostre país una pau octaviana. Altres són partidaris d'una repressió dura i enèrgica. Si afusellessin els capdavanters dels Sindicats, llurs seguidors no s'atrevirien a alçar la veu.

La violència mai no ha estat una arma eficaç per a solucionar els problemes. Si voleu que hi hagi pau heu d'establir un règim de justícia. Certament que sempre hi haurà elements que tindran la dèria de capgirar la societat per implantar un sistema social que ells consideren més just i més equitatiu; però tingueu la seguretat que, si aconseguim abolir les injustícies, els revolucionaris no trobaran ambient favorable per a fer esclatar la revolució. Estudieu les revolucions de tots els pobles i veureu com aquestes no foren provocades pels de baix sinó pels de dalt.

Certament que hem de creure en l'eficàcia de les solucions jurídiques per endegar el problema social, però deixeu-me dir que sense la caritat no farem res. Redacteu si voleu el codi de treball més perfecte del món, que si no ens estimem mútuament, persistirà la lluita de classes. Patrons i obrers seguiran barallant-se aferrissadament si no estan units amb el vincle de la caritat.

Contempleu la humanitat i veureu com no existeix ni un bri d'amor. Els homes no s'estimen. Pregunteu als qui es veuen obligats a tustar la porta del veí per a demanar una engruna de pa, si són rebuts amb gaire cordialitat.

El món únicament és amic dels rics i dels poderosos. Un home influent i adinerat, tindrà constantment al seu voltant un estol d'admiradors. Tenim una gran habilitat per a fer brandar l'encenser de la lloança, davant dels qui poden satisfer les nostres vanitats i els nostres capricis. En totes les grans ciutats hi ha nombroses famílies que viuen en la indigència. Quants són els qui es recorden d'aquestes famílies, a les quals podríem portar una mica d'alegria i de conhort?

¿Voleu dir que donem el tracte que hauríem de donar als pobres que necessiten el nostre ajut? Pocs són els homes que treballen que viuen tranquils. Constantment tenen damunt d'ells l'amenaça de perdre la feina. Més d'una vegada haureu sentit dir: — Si no voleu fer el que us dic, podeu quan us plagui abandonar el treball. — No es donen compte els qui llancen aquestes amenaces que hi ha paraules que fereixen com la fulla d'una daga.

Anem fent el nostre camí, sense preguntar-nos

si amb la nostra actitud hem fet mal a algú. Volem seguir endavant costi el que costi. Si algun germà ha caigut ja s'alçarà. El que cal és imposar el nostre criteri i fer la nostra voluntat, baldament perjudiquem els interessos dels nostres germans.

Veieu com no és possible que hi hagi pau? Em direu que la humanitat no és encara prou perfecta per a seguir el camí que mena a l'amor i a la caritat. És cert. Hi ha molts homes que no han rebut encara la influència benefactora del cristianisme. Tenen el cor eixarreit i l'ànima plena de tenebres, perquè no ha penetrat dintre d'ells la llum vivificadora de Jesucrist.

¿Podeu, però, negar que també hi ha cristians que no saben estimar? ¿Com us podeu explicar aquest estrany fenomen? ¿És que no porten dintre l'ànima la pau de Crist? Un dia, potser en justa defensa, vàreu dir una paraula que ells consideren feridora i mai més no us han perdonat.

Hom diria que cada any que passa posa un graó més sota dels nostres peus. Per això les coses que no vèiem quan ens trobàvem dins del món daurat de la joventut, les veiem ara clarament. Anem ascendint a poc a poc, i van prenent relleu les coses de la vida. Un dels desenganys més grans, és constatar amb els ulls una mica desillusionats, que totes aquelles coses que nosaltres creïem reals i tangibles, no eren altra cosa que creacions de la nostra fantasia. Quan heu pujat molts graons, us doneu compte que l'amistat és un mot sonor que no té cap contingut de realitat. L'amistat és un núvol color de rosa que els homes que estimen tenen davant els ulls; però quan allarguen la mà per abastar-lo s'adonen que és impalpable.

Si no hi ha caritat, ¿com voleu organitzar els obrers perquè puguin defensar llurs drets? Abans de crear sindicats, cal cristianitzar el poble. Si l'obrer no és cristià i els patrons no tenen caritat, és endebades que perdeu el temps cridant els obrers perquè s'acoblin sota una bandera sindical.

Hi ha gent molt intel·ligent, però únicament sap el que passa dalt dels núvols. Els parlen de les coses de la vida i no en saben res.

Quan els anarquistes celebren un acte de propaganda, aneu a escoltar els oradors i a observar l'efecte que produeixen llurs paraules damunt l'auditori. Assistiu també a tots els actes sindicalistes i veureu quines tenebres més denses planen damunt l'esperit de la majoria del sobrer. Els qui mai no s'han posat en contacte amb les organitzacions obreres de caràcter revolucionari, que són les que predominen actualment, no saben com pensen els obrers. És impossible organitzar l'obrer mentre els anarquistes vagin llançant la llavor de l'anarquia damunt els solcs del nostre camp social.

Hem de cristianitzar els nostres germans i un cop cristianitzats posarem armes lícites en les seves mans perquè puguin emancipar-se de la tirania dels elements revolucionaris.

Moviment catòlic

La Universitat de Niemega. — Copiem de "L'Osservatore Romano" del 21 de desembre, aquest interessant article signat pel professor Josep Schrijnen i publicat en l'avinentsa del desè aniversari de la fundació de la universitat holandesa: "La universitat catòlica de Niemega, fundada ara fa deu anys, és el fruit de l'acord en el terreny polític dels catòlics i protestants ortodoxos. Va néixer d'aquesta intelligència la llei de 1905 que no sols assegura la llibertat de l'ensenyament superior — aquesta llibertat és garantia per la constitució holandesa — sinó també la paritat dels diplomes concedits per la universitat lliure als concedits per la universitat de l'estat. La universitat catòlica de Niemega, en ço que fa referència als efectes civils, és equiparada a les universitats oficials i gaudeix de tots els drets i privilegis. El nomenament dels professors és d'incumbència exclusiva dels bisbes. Si els professors no tenen tots els diplomes requerits el seu nomenament ha d'ésser confirmat per l'estat, cosa que mai no porta dificultats. Per exàmens i promocions els candidats s'han d'atendre a les condicions posades per l'estat. La universitat ha de tenir, almenys, tres facultats, dintre vint anys n'haurà de tenir quatre i als cinquanta anys cinc. La facultat de Teologia queda totalment lliure.

Encara que les facultats solament siguin tres, el nombre de professors oscilla entre 35 i 40 i el dels estudiants ha pujat de 189 a 530. La universitat de Niemega pel nombre dels estudiants de dret, de Filosofia i Lletres ocupa el tercer lloc entre les universitats del país.

En l'avinentsa del desè aniversari de la fundació d'aquesta universitat el ministre d'instrucció pública, senyor Marchant féu un interessant discurs, el text del qual és el que segueix:

"El govern ha hagut de manifestar el seu interès per la celebració del segon lustre de la vostra universitat, tota vegada que aquest esdeveniment és de gran importància, tant per l'ensenyança com per la ciència.

La fundació d'aquesta universitat no era una cosa senzilla per al nostre país.

La ciència oficial havia pres enterament i inconsistentment una fisonomia pròpia. S'imaginava que, representant la ciència en si mateixa, podria excloure del terreny científic tota altra concepció de la vida que no fos la seva. Hi havia una antítesi ben marcada entre la ciència i la religió i, quan es tractava de precedències mai la ciència no se subordinava a la religió, sinó més aviat al contrari. Tots aquells que tenien una ideologia diferent no podien ésser comptats entre els homes de ciència.

A més, la ciència que es professava en l'ensenyament universitari devia elevar-se pel damunt de totes les creences; devia ésser neutra en el veritable sentit de la paraula. La neutralitat en tots els camps: espiritual, polític, militar és una idea negativa; més d'una vegada es fa ús d'aquest mot i s'hi sobreentén algun element positiu. Per exemple, hi ha persones que consideren limitats els dominis de la religió i de la ciència. El camp de la religió per aquells que accepten aquesta concepció estrangula tot progrés de les ciències. Tota conquesta de la ciència és feta a costes de la religió.

Així com en una esfera del món on hi ha les regions polars en blanc, cada vegada que un explorador fa el mapa d'una nova regió apareixen un nou color i nous confins en el mapa i desapareix un poc d'extensió blanca fins que arribarà un dia en què desapareixerà totalment, semblant serà el triomf de la ciència damunt la religió, del conegut sobre el desconegut. Diuen aquests: quan l'obra serà realitzada la religió serà del tot supèrflua. Llavors no es parlarà més de saber aquí i creure allà; solament es tractarà de saber.

És evident que la veritat és tot el contrari d'aquesta teoria. Tota descoberta nova de la ciència, tota nova revelació de les lleis de l'univers, tot progrés de la raó humana ha d'exaltar encara el miracle impenetrable de la creació divina i obligar a lligar-se més rigorosament a la fe i a la submissió a la seva autoritat. La ciència, i sobretot la ciència universitària, com totes les obres dels homes està subordinada a la Religió; la religió no està exposada a cap competència amb la ciència; ni li limita l'esfera d'acció ni la llibertat, de la mateixa manera que la ciència no limita la de la Religió. Molt sovint les coses s'han interpretat de manera diferent, tota vegada que es creia que la religió tancava amb fil punxant els seus dominis per a poder defensar-se de les usurpacions de la ciència i que es pretenia incapacitar-la per a poder impedir que s'alcés al nivell de la Religió. La causa d'aquest malentès pot haver estat el no haver-se assenyalat d'una manera precisa els límits que hi ha entre la ciència, la Religió i la filosofia.

El fet que en vosaltres catòlics romans, que us trobeu per tot el món, l'Església hagi donat la consistència a la fe i li hagi imposat una forma definitiva, condueix naturalment aquells que participen d'aquesta unió a una vida pròpia en tots els aspectes de l'ordre espiritual. No hi ha vincles que uneixin més estretament que els de la fe i de la mateixa Església. En el decurs del temps ha florit de la vida religiosa una ciència catòlica. Ningú no en pot desconèixer l'existència; és això que nosaltres designem amb el nom genèric de cultura.

Aquests deu anys d'universitat han realitzat el que no havien pogut dur a la pràctica els decennis anteriors; de fet, han convençut tothom de la necessitat d'una universitat catòlica; aquesta ha vingut a ésser una part indispensable de tot el conjunt que constitueix la ciència nacional.

S'ha provat d'una manera evident que una universitat catòlica pot satisfer les més altes exigències de la ciència. Les activitats dels homes que aquí han servit la ciència han suscitat una viva simpatia en tot el món científic. El fet d'haver-se produït aquesta evolució és per al govern motiu de viva satisfacció. Una part important del nostre poble ha descobert una vida científica que li era pròpia.

Hi ha aquí un poderós factor de cultura nacional que reconeixem amb joia; el govern us felicita de tot cor en l'avinentsa d'aquest aniversari. Que la vostra universitat arrelhi cada dia més com a element indispensable per a la ciència holandesa."

Sens dubte, aquest discurs honra en primer lloc la persona del ministre posant de relleu la seva lògica i la seva clarividència; a més, però, subratlla el lloc que la universitat catòlica ha sabut guanyar-se en el primer decenni de la seva existència. No solament és equiparada a les universitats oficials i reconeguda d'utilitat pública, sinó que, donant-li dret a

una vida pròpia, se la reconeix oficialment com a necessària i indispensable.

Aquesta universitat, però, sofreix de la crisi universal. La fundació de Sant Radobot ha de preocupar-se de la vida econòmica d'aquesta institució. Els ingressos que fins l'any 1932 havien arribat a la suma de 188.675 florins han baixat en 1933 a 174.274. L'episcopat holandès en una pastoral colectiva adreçada als catòlics holandesos, reclama la llur caritat per al seu sosteniment fins al punt de pregar-los d'abstenir-se d'algunes despeses superflues durant la setmana per tal de destinar el seu import al sosteniment de la universitat. Els bisbes escriuen: és cert que és de desitjar el completar la universitat amb la fundació de la Facultat de Medicina, s'ha de renunciar, però, de moment, a aquest pla, i deixar-lo per a millors temps. L'episcopat holandès recomana als diocesans de no perdre de vista la transcendència que té per als catòlics d'Holanda la universitat de Niemega.

Johannes Messner, Die soziale Frage der Gegenwart (El problema social actual). Una traducció. Casa editora Tyrolia. Viena-Munic, 688 pàgines, 1933. 15 marcs.

Aquesta obra interessantíssima del professor de la universitat de Viena Dr. Joan Mèssner ens posa de relleu com vivim la virada d'una època en uns instants en què el poble reconeix els errors que, durant un segle han dominat la vida pública, que retorna cap a les lleis primeres i fonamentals de la seva vida i comença a reconstruir amb totes les seves forces la seva vida social cultural.

Precisament en aquest moment cal una visió de conjunt de tot aquest camp per a separar d'una manera definitiva els elements dissolvents i dubtosos per a incorporar i adoptar allò que pugui donar fruit o pugui evolucionar i per a trobar els punts fermes per a fer arrelar i desplegar l'organització nova que vindrà.

Per això és necessària una regla segura amb la qual pugui mesurar-se el que existeix i el nou edifici que s'ha d'aixecar. És necessari tenir idees clares dels objectius de l'obra reformadora que l'han de conduir i que han de tenir una duració més duradora que el moment present. S'han de fer conèixer les forces que han de portar aquesta obra de reforma i cal aixecar el nostre poble cap a un esdevenidor.

En aquest llibre és estudiat el problema social sota el punt de vista catòlic, com mai no ho havia estat. Partint de l'aspecte econòmic estudia el problema social a través de la vida pública i cultural i fa

un anàlisi de la societat, de l'estat i de la cultura. A la vegada s'hi estudia els fonaments filosòfico-socials, jurídic-filosòfics i filosòfico-culturals; a la vegada s'assenyala els camins que la reforma social ha de seguir en cada un d'aquests dominis.

Si es repeteix públicament i es torna repetir que la reconstrucció social-cultural del poble no pot reeixir sense el Catolicisme i els catòlics manifesten la seva voluntat d'aportar la seva ideologia i la seva força a aquesta obra, aquest llibre ens diu quines idees i quina força pot aportar el Catolicisme i també explica als catòlics de quina manera aquestes idees i aquestes forces poden fructificar.

La festa de Sant Ramon de Penyafort i el Centenari de les Decretals

Se celebrarà, si Déu vol, el dimarts dia 23 en la capella del Sepulcre del Sant, a la Catedral, i en el pròxim número donarem detalls. Preguem als nostres amics i benefactors, devots de Sant Ramon de Penyafort, que ens ajudin amb almoines, per tal que la cerimònia es pugui portar a terme en forma igual, almenys, a l'any passat.

Com de costum, el nostre número pròxim, data del 20, serà en bona part dedicat a Sant Ramon de Penyafort, patró d'aquesta revista. Publicarem gravats i un article d'un bon amic especialista sobre la commemoració que es prepara del Setè Centenari de les Decretals.

S'ha format a Barcelona una Comissió organitzadora del Setè Centenari de les Decretals de Gregori IX, compilades per St. Ramon de Penyafort, promulgades per la Butlla "Rex Pacificus" el 5 de setembre de 1234. Aquelles Decretals foren llei vigent a l'Església Catòlica fins al Codi recent de Pius X. Per a celebrar dignament la gloriosa efemèride s'està treballant activament segons explicarem en el número pròxim. No cal dir que CATALUNYA SOCIAL s'hi adhereix de tot cor.

FARMÀCIA I CENTRE D'ESPECÍFICS

Laletana, 50
Telèfon 14729

L. VILAR

Laletana, 50
Telèfon 14729

SERVEI FARMACÈUTIC PERMANENT DIA I NIT

LABORATORI MITRO-BIOQUÍMIC ESPECIALITZAT EN ANÀLISIS CLÍNICS

Recordi sempre els següents productes de fama mundial:

CEREBRINO MANDRI. Contra tota mena de dolors. **TABLETAS GABA.** Curen la tos i catarros; indispensable als fumadors **CALLICIDA LADIVONSIN.** Contra ulls de poll i dureses. **BALSAM C. DE KONING TILLY.** Gran depuratiu de la sang i ronyons. **AIGUA DEL CARME BIHEL.** Insustituïble contra mareig, vòmits; preventiu del tifus. **BALSAM BIEL.** Cura cremades de sol i la irritació de la pell. **PRODUCTES VERKOS.** Pasta antiflogística, Esparadrap, Aigua oxigenada.

Carnet setmanal

El nou govern de la Generalitat.—Corresponent a la crisi plantejada pel govern anterior a rel de l'elecció del senyor Lluís Companys per a la presidència de la Generalitat, ha quedat constituït el nou govern. Té la característica d'estar format per tots els partits d'esquerra, o millor dit, per l'Esquerra Republicana de Catalunya ajudada pels altres partits des d'Acció Catalana fins als socialistes, passant pels quatre vots del senyor Lluhi i companyia.

¿Hem millorat o hem perdut amb el canvi? A part de la sortida del senyor Pere Coromines del Govern—que ella sola representaria una millora d'aquest Govern—i de la dels senyors Santaló i Ventosa i Roig que tampoc no eren gens desitjables—podríem dir que amb el canvi hi hem perdut. Prescindint de l'element anecdòtic, podríem afirmar que el nou Govern és un govern rabassaire, ja que presidit per Companys—líder del rabassarisme català—entra a Agricultura un socialista tan qualificat com el senyor Comorera en el precís moment en què el Parlament està discutint la llei de contractes de conreu, ço que pot representar encara un major agreujament dels conflictes del camp. A més, l'element anticatòlic—que ja estava ben representat en el govern anterior—ara es produeix amplament i amb tota intensitat, ja que ni té cap element que tingui tan sols interès a dissimular el seu anticatolicisme, perquè no creiem que l'aportació minúscula d'Acció Catalana disminueixi aquesta característica, sinó que, al contrari, creiem que tendeix a intensificar-la, tenint en compte que el senyor Martí Esteve fa temps que està fent mèrits davant l'Esquerra, i accentuant la nota anticlerical, en conseqüència.

Coalició esquerrana.—La desfeta electoral del 19 de novembre ha portat la necessitat d'unió de totes les esquerres d'Espanya. I la concentració ha estat tan àmplia, que ni tan sols han volgut prescindir de la pobra gent de la "Unió socialista de Catalunya", agrupament que no arriba a comptar amb deu milers de vots en tota la terra catalana.

Però la unió sempre és perillosa. I aquesta gent, que fins des del Poder no sap fer altra cosa que demagògia, encara que sigui contra els propis interessos polítics, ara desfermarà campanyes de violència i de verí contra els elements dretans, cosa fàcil des de l'oposició a les Corts de Madrid i cosa fructuosa entre els esperits senzills i poc preparats.

Que l'autonomia de Catalunya pot ressentir-se'n? Però ¿què els importa el problema català als elements que acabdilla el senyor Companys, el catalanisme del qual ningú no ha conegut fins a última hora? Per a

ells hi ha un sol problema en aquesta hora, i en totes les altres hores: el problema de manar, i prou. Tota altra cosa no els interessa ni poc ni gaire.

Però aquesta unió esquerrana crea per a nosaltres un altre problema de màxima responsabilitat, el de la unió de les dretes, que sortosament ja tenim resolt en part d'ençà de les darreres eleccions de Diputats a Corts. Arreu d'Espanya la unió és un fet; i a Catalunya, salvant alguna excepció que potser no podrem mai superar, donats els termes de la qüestió catalana, també és quasi un fet. Només cal, doncs, comportar-se amb el seny degut perquè l'obra començada continuï, i en aquest sentit podem respirar tranquil·lament, veient sobretot l'excel·lent orientació i la direcció encertada dels diversos agrupaments dretans arreu del país.

Que cadascú ocupi, doncs, el lloc que per disciplina li correspongui i que les victòries passades no ens enterboleixin el seny a fi que puguem mereixer victòries futures, i el problema quedarà resolt.

Ara, si davant de la nova unió d'esquerres, els de dreta ens posàvem en condicions d'inferioritat, per les nostres rivalitats i per la nostra desunió, la situació fóra terrible per a nosaltres, que hauríem demostrat incapacitat i hauríem donat al país l'espectacle d'un govern de dreta que no satisfés tampoc el desig de pau que plana damunt tota la nostra península.

Eleccions municipals.—Som a les vigílies de les eleccions municipals. Si el nostre poble ha mostrat un indiscutible braó per a guanyar les eleccions a les Corts d'Espanya, és d'esperar que major el mostri ara per a vèncer en la batalla electoral dins de cada poble. Que si els interessos generals apassionen, més han d'apassionar encara els interessos locals, ja que els últims són de cada dia i de cada hora dins de les respectives localitats.

Tot ens fa preveure que en la major part de pobles i viles de Catalunya seran guanyades per les dretes lse eleccions del dia 14 de gener. La unió anterior ha quedat més afermada encara, i tots els ciutadans de bon sentit es proposen anar a aquesta batalla civil amb un més gran braó que el 19 de novembre passat.

I si és així ¿com no ha de florir la nostra esperança i com no havem d'estimular d'una manera decidida els elements de dreta per a la nova lluita en els comicis? Per altra part, ho han fet tan malament els esquerrans en el govern dels pobles, que la indignació en molts casos ha pogut només ésser superada tenint en compte que la renovació dels Ajuntaments feia temps que estava acordada i que un dia o altre havia de produir-se.

Hi ha dos fets que indiquen ja plenament la feblesa de les esquerres: primer, els ajornaments de què han estat objecte les eleccions municipals (tres ajornaments, si no ho tenim mal comptat); i segon, la necessitat que les esquerres han sentit de la unió davant l'empenta portada per les dretes i els elements sensats de cada poble.

VALORS DE RENDA

Informació
(Sense compromís per al consultant)

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa-Fontanella, 15

Poc hem de tardar a conèixer els resultats i a celebrar la nova victòria. Després d'aquesta victòria, el canvi total de la política serà un fet arreu de la terra catalana i ja ens disposarem a treballar per a la nova i definitiva victòria, la del Parlament de Catalunya, organisme que no podrà resistir les derrotes successives de les esquerres del 19 de novembre de 1933 i del 14 de gener de 1934.

Traïdor serà qui davant aquesta magnífica perspectiva no treballi com deu i com li manen els interessos de Déu i de la pàtria!

El míting esquerrà de la plaça de braus.

El diumenge passat se celebrà a Barcelona el primer míting de la coalició esquerrana espanyola. La plaça es veié plena de gent, quaranta mil persones arribades de tots els indrets de Catalunya, especialment de les comarques on els rabassaires esperen la solució del seu problema.

Ens consta que foren molts els curiosos que s'arribaren a la Monumental amb el propòsit d'oïr l'equip de fracassats, vingut de terres hispàniques de més enllà de l'Ebre i format per les eminències dels senyors Prieto, Domingo, Casares i Azaña.

I què digueren aquells senyors? Si entre tots els discursos hi haguéssim de trobar un comú denominador hi destacariem els mots del pobre Marcellí Do-

mingo, l'home que ni tan sols ha pogut salvar la seva pròpia acta de Diputat, quan afirmava que ells treballaran pels camins de la legalitat; però que si aquesta no els és favorable, llavors el carrer i la revolució els esperen altre cop. És a dir, legalitat republicana (la mateixa legalitat que ells crearen) mentre ells esdevinguin triomfants; el dia en què el sufragi no els sigui favorable, els camins de la illegalitat els esperen.

És tot un programa, que dubtem que es pogués repetir en cap altre país d'Europa, sense provocar una ganyota de menyspreu o una rialla de burla. Però aquí, tot hi cap. Encara que, si volem, és un programa amb una certa lògica donat els qui en són els seus propugnadors, ja que en realitat aquesta gent ha demostrat servir per a forjar revolucions, però no per a governar durant dos anys i mig un país mitjàment constituït.

Però el poble ja sap a què atendre's respecte d'aquest punt, com respecte de tants d'altres. I el poble que el dia 19 de novembre girà l'esquena a tot aquest equip de l'eterna farsa, ara els la girarà novament d'una manera definitiva i total. Llibertat, democràcia i república per a ells, exclusivament per a governar ells; però no fora d'ells.

Altres cop queda ben demostrada la dita que aquells a qui els déus volen perdre; "prius dementet".

LABORATORI DE LA PARAULA

PARESI! Voleu que vostres fills **sords, muts, endarrellats i defectuosos** parlin bé i es corregeixin, porteu-los al Laboratori de la Paraula, fundat pel **Dr. BARNILS**.

Carrer Sant Marins, 19 i 21, torre (Tranvies 58 i 17) / Telèfon 74345

Grageas **FIVE** contra el mareig

VAIXELL • TREN • AUTO • AVIÓ

VENDA EN FARMÀCIES

Preparació i venda: Laboratori Ciurana - Escudellers, 61

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

GUAYALINA

OLIVER RODÉS és excel·lent per a combatre la **TOS**. Té tots els avantatges de la creosota sense cap dels seus inconvenients. Tolerància gàstrica perfecta.

DE VENDA EN TOTES LES FARMÀCIES

Laboratori: OLIVER RODÉS. - Consell de Cent, 304 - BARCELONA

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 88. ¿És de recomanar la pràctica radical de treure l'article i tot altre tractament davant dels noms propis de persona, com ara fent: *Tejada baté Suquet* per 6-o, 6-12? — J. R.

(Acaba la resposta).

8. Els personatges fingits de contes, novel·les i comèdies, en l'ús de tractaments o de *en* i *el* davant dels noms propis que els hi són atribuïts segueixen el costum de la societat on se'ls situa segons l'època i regió de l'autor.

Els catalans renaixents que escriviren novel·les, contes, drames i comèdies prenent els tipus de la societat contemporània, usen *en* i *el* davant dels noms propis dels personatges fingits, de la mateixa manera que ho farien amb persones reals i conegudes en la conversa familiar. Així l'Oller, Emili Vilanova, Pin i Soler (1), Bosch de la Trinxeria, Victor Català, en Verdaguer, en Ruyra, etc.; Frederic Soler, en Guimerà, en Maragall (2), l'Iglèsies, etc. I amb raó, perquè transportant al llibre o a les taules la societat actual, han de respectar les habituds de llenguatge que li són característiques. Els valencians, que en la conversa anomenen les persones pel nom propi sol, ho fan així també en les narracions i a l'escena. Els mallorquins que només usen *en* i *na*, és natural que segueixin aquest costum narrant i escenificant. Són típiques en aquest sentit les *Rondalles mallorquines* de Mossèn Alcover, on *en* i *na* s'apliquen fins a les bèsties personificades.

9. Les novel·les del català antic sembla a primer cop d'ull que contradiguin aquest fet tan natural. Els personatges *Blanquerna* i *Natana*, *Evast* i *Aloïma* d'en Llull, *Valter* i *Griselda*, *Curial*, *Tirant lo Blanch*, *Paris* i *Viana*, *Partinobles*, *Pierres de Provença* i *Magalona*, *Jacob Xalabín*, etc., són introduïts a la narració sense tractament ni article ni *en*. L'explicació és que aquests personatges no són presentats com pertanyents a la societat catalana d'aleshores, de la qual era exclusiu l'ús d'*en*. Això ho veiem en les *Cròniques*, on el tractament *en* es dona només als cavallers i personatges catalans, així com *don* és el distintiu d'aragonesos i castellans. Els cavallers i herois estrangers són presentats sense aquest tractament. Així diu en Muntaner parlant del Rei Pere III:

"Mas nous cuydets que hanch *Alexandre*, ne *Rotlan*, ne *Oliuer*, ne neguns altres poguessen ço fer a tots dies, que'l senyor Rey feya" (*Cròn.* f. 39 r.).

Per contra, en el mateix *Curial* trobem *en* i *don*, quan entren en escena personatges presentats com a catalans o castellans. Surt un tal Ramon Folch de Cardona, ambaixador del rei d'Aragó, i un cavaller d'Espunya Henrich de Castella. Diu el text:

"En Ramon Folch bascaua per saltar en lo corral. Don Henrich li dix: Si vos saltats, yo hi saltaré" (13471).

10. En la poesia èpica, com en la prosa enlairada, els personatges prenen un relleu que fa impropï tot tractament. Així en *L'Atlàntida* i en el *Canigó* d'en Verdaguer, *Colon*, *Isabel*, *Ferran*, *Gentil*, *Guifre*, *Tallaferro*, *Oliva*, són anomenats sols:

"Guifre, son oncle, los esperons li posa"

(*Canigó*, I)

"Tenamorat *Gentil* està dormint"

(*Ib.* III)

"d'*Oliva*, del Pilós y *Tallaferro*
sentint batre en son cor la sanch heroyca"

(*Ib.* II).

Així igualment fa en Corella en el *Triunfo de les dones*:

"¿Qual lengua pora callar de *Lucia*, *Catharina*, *Úrsola* e altres quasi infinides?" (IV, 143).

En canvi, en la poesia satírica, baixant l'entonaació, hi ha lloc a l'ús de tractaments i de l'equivalent reduït *en*, *el* (3).

D'aquesta llarga exposició, resulta clar que el català té la seva manera de tractar els noms propis de persona, diferent del castellà, francès i italià. L'ús d'*en* és una cosa típica de la nostra llengua, com també del provençal. Renunciar a allò que és ben nostre, per seguir les maneres estrangeres o la particularitat d'alguna encontrada que ha perdut la tradició antiga, no ho podrà aprovar qui estimi com cal la llengua pròpia.

En resum: no és de recomanar, sinó tot el contrari, la pràctica radical de treure l'article i tot altre tractament davant dels noms propis de persona.

El Secretari de Redacció

(1) Pin i Soler era tarragoní i usa sempre l'article, però no *en*.

(2) En Maragall usa *en* i *el*, fins traduïnt a Goethe en el drama *La Marguerideta*.

(3) És curiós aquest fragment del *Somni de Johan Johan* del *Cançoner satíric valencià*, per les diverses maneres de presentar els personatges en una llarga enumeració:

"Hi homens proms
Dels quals fermanses són los noms:
Johan Pantaix
Ple-de-mil-anys, Martí Carcaix,
Noïre Panssit,
Jaume Ruat, Guillem Podrit,
Perot Ysagre,
Mossèn Sospir, Miçer Puagre,
Don Ramon Fleuma,
En Matheu Sech, n Alfonso Reuma,
Mestre Rugall,
Mossèn Rouell, Miçer Gargall,
En Lorenç Tos,
Mossèn Jamech, En Pipitós,
Miçer Laguanya,
Mossèn Humor, Vicent Migranya,
Andreu Moxell,
Gaspar Estopa, don Fluxell,
Miçer Postema,
Antoni Brach, Mestre Quarema,
Felip Sardina,
Miçer Exut, Cosme Ranyina,
Y en Amargós,
Damià Grony, Miquel Celós,
Mestre Trist-any,
Mossèn Adzar, Domingo Cany,
Tomàs Corcat,
Bernat Tramssit, Aloy Podat,
N Agostí Fluix,
Jordi No-puch, Loïs Arruix,
Y altres molts més."

(*Somni de Johan Johan*, 1473-1503).

Llibres nous

El meu amic Modest, novella original de Pere J. Girona.

Uns estudiants de Vilafranca i d'altres llocs, entre tots fan cinc o sis, van a parar a una mateixa dispesa posada en la Barcelona vella. Entre ells Modest és el que talla el bacallà; no pel que fa a aplicació i a assiduitat, ja que cada any comença carrera nova, sinó pel que toca a saragates de tota mena. Si s'organitza una societat amb murga i ball cada diumenge, ell n'és president; si amb motiu de la guerra de Melilla es fa una capta, ell va a la darrera carrossa; si es corren braus universitaris, ell és el matador. I és clar; mai no acaba cap carrera, i la seva enamorada vilafranquina s'impacienta i el pare de la noia s'enfada i el desgraciat Modest acaba fet un desgraciat en terres d'Amèrica. Altres estudiants, però, que tenien seny i voluntat van endavant i són afortunats en els seus somnis amorosos i donen motiu perquè la Providència els faci sortir bé les coses.

Jó no dic que l'autor es vagi proposar donar una tesi a la seva novella, però la tesi hi resulta, perquè la novella del senyor Girona és un fragment de la

vida humana i en la vida humana es veu el dit de la Providència que dona premi i dona càstig, que fa sortir bé allò que és raonable i fa morir allò que és absurd. I d'això es deriva que el llibre en qüestió esdevé sòlidament moral, encara que l'autor no es proposi de cap manera donar lliçons de moralitat.

En l'estudi i descripció de la vida estudiantil universitària d'ara fa trenta-cinc anys l'autor posa tot el seu esperit d'observació i tot el seu humorisme. És que l'autor és això: un gran observador i un gran humorista. Sap veure les coses tal com són i sap agafar-les pel cantó que fan gràcia. I això fa que, si tot llegint es troba un pas tràgic o passional, aquest destaca d'una manera sorprenent.

El lèxic és abundant, la construcció ingènua, l'estil pulcre. Es veu d'una hora lluny que l'autor s'ha fet molts tips d'escriure abans de publicar i per això en el seu llibre se'ns presenta madur i consumat. No vull deixar de consignar que quan el seu amic Modest es fica en passos reliscosos, l'autor sap com s'han de dir les coses per no ofendre el lector més primmirat, cosa que no saben o no volen fer molts escriptors de la nostra terra que troben gust a remenar les passions en fermentació perquè el lector tingui ocasió d'obrir els ulls i tapar-se el nas. En Pere J. Girona el pot llegir tothom.

J. R.

SI VOLEU FER-VOS EXAMINAR LA VISTA PER UN METGE OCULISTA ESPECIALITZAT, EN LA MILLOR INSTAL·LACIO D'EUROPA, ACUDIU A L'INSTITUT MEDIC OCULISTA COTTET

AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 40 - BARCELONA

ACADEMIA BAIXAS

Carrer Pi, 1, primer - BARCELONA

DIBUIX I PINTURA

Dibuixos artístics i industrials. Classes per a les escoles d'Arquitectura, Enginyers, Aparelladors, Peritatges i Belles Arts.

Local amb entrada independent per a senyoretes

BIOSER FORTIFICA

Calendars de FOMENT DE PIETAT 1934

Calendari del Sagrat Cor de Jesús. Aquest calendari que ha arribat al XVIII any de la seva publicació, conserva tota la vigoria i amenitat de sa naixença augmentades per l'experiència que sempre ha estat mare de la ciència. La part religiosa, el folklore, l'humorisme, la literatura, etc., hi són més que cap any ben representats.

Hi trobareu un santoral complet, notícies piadoses, els dies de dejuni i abstinència, tradicions populars bellament recontades, humorisme de bon to, vers i prosa dels nostres grans escriptors i l'aforisme diari.

Preu: 0,55 Ptes.

ALTRES CALENDARIS

Pessetes

Calendari Bloc-Català. Santoral Català — Aforisme diari. — Curiositats. — Folklore. — Acudits. — Literatura. — Endevinalles. 0,55

Calendari Cristià de Catalunya. Complert santoral. — Festes de l'any cristià. — Abstinències de dejunis, etc. 0,40

Calendari de la Cuina. Indicació preciosa a dues tintes, de tots els dies d'abstinència i de dejuni de l'any en un sol full. 0,15
El mateix, muntat en cartó 0,50

Agenda del Cristià (Calendari de butxaca) Conté: llibreta de notes per a tots els dies. — Calendari de festes, dejunis i abstinències. — Dietari de caixa, per a entrades i sortides. — Devocionari pràctic de butxaca. — Cartera i targeter. — Memoràndum per a direccions i apuntacions. Relligat amb pegamoid. 1,50

Calendari Perpetu. L'any cristià. — Santoral de l'any. — Temps i festes mòvils. — Festes de precepte. — Dies d'abstinència i de dejuni. 32 planes amb coberta. 0,20

Calendari Litúrgic. Dietari del Missal Romà. 0,50

Calendari del Bon Mot, en fulls mensuals. Propi per a gran propaganda. 0,50

Tarja pel calendari Bloc. Variat assortiment a preus econòmics.

REIS - REIS - REIS - REIS

Bons Costums Catalans

Sèrie de llibres il·lustrats de lectura amena, cristianitzadora i educativa que, per fer estimar més les idees populars i formant part de la "Col·lecció Roselles", publica **FOMENT DE PIETAT. Duran i Bas, 11.**

Vol. I. La Castanyada. Ils. de J. Vinyals.

Capvespre de Tots Sants. Costums exòtics voldrien desfigurar aquesta diada. Les famílies que viuen massa a la moderna senten la basarda de la tardor que els esfulla el cor de tota il·lusió sana i alegradora. Les que en santa pau celebren la castanyada tradicional, frueixen d'una vetlla ideal, insuperable.

Vol. II. La fira de Santa Llúcia. Il·lustracions de J. Vinyals.

Cap a mig desembre, somriu aquesta diada precursora de Nadal. La compra de figures i casetes és el primer preparatiu del pessebre. Fent almoïna als ceguets en la festa de llur Patrona i afavorint els flaires més pobres i necessitats, se santifica joiosament aquesta diada atebadora del desembre congelat. Bella la gesta de la simpàtica Montserrat, personatge d'aquesta historieta, i bella també la dels seus germanets i cosinets que ho saben reconèixer.

Vol. III. Nadal. Il·lustracions d'A. Utrillo.

La festa de les festes. Diada d'alegries dels cors i de les famílies cristianes. L'amor d'un Déu ens força dolçament a estimar de debò, a ésser humils i amics dels pobres i a voler que la joia nadalenca arribi per a tothom. Una mare cristiana troba emocionant manera de fer-ho comprendre així a la seva filleta i ho podreu llegir en aquesta història.

Vol. IV. Els Reis. Il·lustracions d'A. Utrillo.

La festa major dels infants, la verament insubstituïble, la que els posa a les mans presents riquíssims i els duu a la fantasia somnis d'or. L'avinentsa de veure premiada la bona conducta i castigada l'estultícia, arrodoneix educativament la diada, que constitueix el temporador llami de petits i grans. En resum, una novel·leta agradosa i captivadora.

A punt de sortir: **Els tres tombs. - Dijous gras.**

Nous volums en preparació.

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca d'Exercicis Espirituals

Volum I. SANT IGNASI DE LOYOLA AUTOR DELS EXERCICIS ESPIRITUALS, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Aquest volum, de 424 planes, conté la vida de Sant Ignasi, del qual es dona un magnífic retrat espiritual.

Volum II. TEXT I VERSIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, pel P. Josep Calveras, S. I., volum de 200 planes amb el text original i versió catalana del llibre de Sant Ignasi.

Volum III. INTRODUCCIO ALS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA. TEORIA I PREPARACIO, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Consta de 332 planes, en les quals trobaran, Directors i Exercitants, profitoses ensenyances per al bon èxit espiritual dels Exercicis.

Volum IV. EXPLANACIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, PRIMERA SETMANA, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Bell volum de 420 planes amb dos gravats explicant les meditacions i aplicacions de sentit sobre Principi i Fonament, els tres pecats propis i l'infern. Conté, a més: Addicions, primeres regles de discreció d'esperit, notes sobre escrúpols i suggestions i apèndix.

Preu de cada volum: Rústega, 3 ptes.; enquadernat, 4,50 ptes.

FOMENT DE PIETAT

Cançoneret de Nadal

Bell recull de 16 cançons nadalenques, lletra i música, presentat amb tota cura. Portada de colors per A. UTRILLO. No ha de mancar en cap llar catalana.

Preu: 30 cèntims exemplar

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA i TAPISSER
DECORADOR

**MOBLES i OBJECTES
D'ART i DE FANTASIA**

AGENCIAMENT D'INTERIORS
MODERNS i D'ESTIL

ESTUDI, TALLERS i EXPOSICIÓ:
PASSEIG DE GRÀCIA, 36
TELÈFON 16825
B A R C E L O N A

E. IMBERT

PLANXES PERFORADES

DE TOTA MENA
FABRICACIÓ NACIONAL "IMAR"

VIA LAIETANA 38
TELEFON 24842-BARCELONA

**JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
Catalunya Social?**

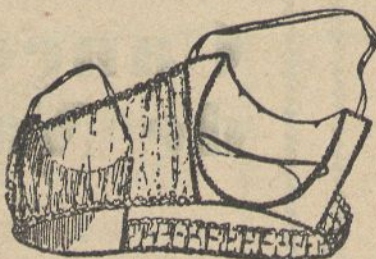
Hules - Plomers - Impermeables

CASA ROSICH

Central: Ronda St. Pere, 7. Tel. 19923. - Sucursal n.º 1: Avda. Portal de l'Angel, 25. Tel. 19613. - Sucursal n.º 2: Tapineria, 33. Tel. 12940

GORRES PER A BANY

SABATILLES i CINTURONS - FLORS - ESPONGES
TOT DE CAUTXÚ EXTRA. - LA MÉS EXTENSA VARIETAT DE MODELS

DESSUADORS

El més extens i variat
assortit en models di-
ferents en qualitat, for-
ma i tamany als preus
més econòmics

Linòleums - Aspiradores

BARCELONA

ATENES A. G. - Escorial, 135-147. - Tel. 73372. - Barcelona

RUBI

(Barcelona)

"ENDAVANT"

35

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA